

**UCHWAŁA NR XXVI/.../2017
RADY GMINY SIERADZ**

z dnia ... lutego 2017r.

**w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r. poz. 446, 1579) w związku z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2016r. poz. 487) i art. 10 ust. 1-4 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224, 437.) uchwala się, co następuje:

- §1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2017r. stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- §2. Program należy realizować ze środków pochodzących z opłat na korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- §3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sieradz.
- §4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017r. i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędy Gminy w Sieradzu i na stronie BIP Urzędy Gminy Sieradz.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Sieradz na 2017r.

Rozdział I

Wprowadzenie

Wśród problemów społecznych w Polsce te związane z alkoholem są najtrudniejszymi do rozwiązania. Wynika to głównie z ich rozmiarów, złożoności; a także kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne, a także całe społeczeństwo.

Nadużywanie alkoholu to nie tylko szkody zdrowotne, także społeczne takie jak: naruszanie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększanie świadomości na temat konsekwencji nadużywania środków psychoaktywnych stale utrzymuje tendencję wzrostową.

Skala problemów związanych z alkoholem jest na tyle poważna, że każda Gmina zobligowana jest Ustawą z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r. poz. 487) do corocznego uchwalania przez Radę Gminy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminny program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, zwany dalej Programem, określa zadania, działania i cele, które zostały sformułowane na podstawie dostępnych zasobów występujących na terenie Gminy Sieradz. Jest kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym.

Podstawą prawną w Polsce do działań w tym zakresie jest ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Wymieniony akt prawny stanowi, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Ustawodawca powierzył gminom nie tylko konkretne kompetencje i zadania, ale wskazuje również źródło ich finansowania.

Realizacja programu polega na dostarczeniu informacji mieszkańcom na temat specyfiki choroby alkoholowej, innych uzależnień oraz przemocy. Istotne jest wskazanie instytucji, które specjalizują się w leczeniu i wyjściu z nałogu nie tylko osobie uzależnionej, a także całej rodzinie. Działania podjęte przez władze lokalne powinny docierać do każdej grupy wiekowej i do wszystkich środowisk poprzez pokazanie przyczyn i skutków, które niosą za sobą uzależnienia. Skuteczna profilaktyka to również wskazanie i wspieranie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego, promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia bez nałogów na przykład poprzez uprawianie sportu.

Zadania Gminnego Programu podyktowane są troską o dobro mieszkańców, którzy powinni być ostrzeżeni przed uzależnieniami i konsekwencjami z nich wynikającymi. W taki sposób, aby żaden człowiek nie padł ofiarą niewiedzy o skutkach palenia, picia, stosowania narkotyków, dopalaczy czy uniknął konfliktu z prawem. Problem uzależnień jest złożonym zjawiskiem społecznym, dlatego też programy profilaktyczne i naprawcze wymagają mobilizacji wielu instytucji i służb powołanych w celu minimalizacji tego zagrożenia. Ważne jest działanie wielowymiarowe od informowania, zapobiegania poprzez leczenie.

Rozdział II

Diagnoza Problemów w Gminie Sieradz

Diagnoza powstała w oparciu o dane pozyskane od następujących podmiotów:

- referaty Urzędu Gminy
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespół Interdyscyplinarny

Struktura demograficzna Gminy Sieradz

Gminę Sieradz zamieszkuje 10.374 mieszkańców, tj. 5116 kobiet i 5258 mężczyzn, w tym dzieci i młodzież do 18-go roku to 2041. W wieku produkcyjnym jest 6638, a 1695 osób znajduje się w wieku poprodukcyjnym.

Rynek napojów alkoholowych

- 1) Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych pow. 4,5% zawartości alkoholu ustalony został uchwałą Nr II/18/02 Rady Gminy Sieradz z dnia 6 grudnia 2002r.
- 2) Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)- 44.

3) Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)- 25.

Obecnie wykorzystane są 44 punkty sprzedaży napojów alkoholowych.

- 28 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)

- 16 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczony do spożycia w miejscu sprzedaży (bary, restauracje).

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) - 23.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży(lokale gastronomiczne) - 4.

Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych ogółem przypada 189 mieszkańców dorosłych.

Pomoc społeczna

W 2016r. 293 rodzin objętych zostało pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym 17 rodzin, w których występują problemy alkoholowe. W rodzinach objętych pomocą społeczną występuje wiele niekorzystnych zjawisk. Są to najczęściej bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego w rodzinach wielodzietnych i niepełnych, a także problemy z nadużywaniem alkoholu.

Rozdział III

Zadania i cele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. Do głównych zadań komisji należy:
 - 1) realizacja Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Sieradz,
 - 2) opiniowanie wniosków o wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodności lokalizacji punktów sprzedaży oraz w zakresie liczny punktów sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z uchwałą Nr II/18/02 Rady Gminy Sieradz z dnia 6 grudnia 2002r.,
 - 3) kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
 - 4) zawiadomienie policji lub prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy wobec członków rodziny,

- 5) podejmowanie współpracy z instytucjami i środowiskami lokalnymi.
2. W przypadku występowania przemocy domowej komisja zobowiązana jest do udzielenia stosowanego wsparcia i informacji o możliwości uzyskania pomocy.
3. Do głównych celów Gminnej Komisji należy:
 - 1) motywowanie do leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych, kierowanie na konsultacje indywidualne z terapeutą, grupy wsparcia oraz grupy AA,
 - 2) podejmowanie czynności prowadzących do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2016r. wezwała 32 osoby, z którymi przeprowadzono rozmowy o zastosowaniu leczenia odwykowego w zakładzie stacjonarnym lub podjęcie terapii w Stowarzyszeniu Abstynentów w Sieradzu, z którym Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współpracuje na zasadzie porozumienia.

Leczenie stacjonarne w Zakładzie Uzależnień w Zgierzu podjęło osiem osób. Sześć osób podjęło terapię w klubie AA. Cztery osoby skierowano do biegłego w celu wydania opinii czy dana osoba jest uzależniona od alkoholu.

Gminna Komisja odbyła 12 posiedzeń oraz przeprowadziła wrywkowe kontrole w sklepach, które posiadały zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W 2016r. zaopiniowano 9 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Rozdział IV

Cele Gminnego Programu

CELE STRATEGICZNE GMINNEGO PROGRAMU:

- 1) Zapobieganie nowym przypadkom problemów uzależnień
- 2) Zmniejszenie problemów, które aktualnie występują.
- 3) Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

CELE OPERACYJNE GMINNEGO PROGRAMU:

- 1) Zmniejszenie rozmiaru uszkodzeń zdrowotnych spowodowanych nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
- 2) Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego będących skutkiem nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz stosowania przemocy.
- 3) Wdrażanie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej szczególnie do dzieci i młodzieży.

- 4) Ograniczenie wzrostu popytu na papierosy, alkohol i narkotyki szczególnie wśród młodzieży oraz ograniczenie dostępności substancji uzależniających.
- 5) Współpraca z instytucjami i organizacjami w zakresie ograniczenia uzależnień, w tym także czynnościowych.

WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI GMINNEGO PROGRAMU:

- 1) Liczba podmiotów zaangażowanych w realizację programu.
- 2) Liczba osób uczestniczących w programach profilaktycznych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych.
- 3) Liczba osób doświadczających przemocy objętych opieką.
- 4) Liczba miejsc pomocy osobom z problemem uzależnień, doznających przemocyw rodzinie.
- 5) Liczba osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylają się od pracy, albo systematycznie zakłócają spokój porządek publiczny i zostały skierowane do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zobowiązanie do podjęcia leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego.
- 6) Liczba osób przeszkolonych w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.

Rozdział V

Zadania Gminnego Programu

1. Zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Cel: leczenie osób uzależnionych i członków ich rodzin, zapobieganie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji.

Działania:

- 1) Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia,
- 2) Kierowanie osób uzależnionych od alkoholu na badania prze biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz wskazania rodzaju zakładu leczniczego.
- 3) Występowanie do sądu z wnioskiem o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia osób uzależnionych od alkoholu.
- 4) Reintegracja zawodowa osób uzależnionych- powrót na rynek pracy (Klub Pracy- oferty pracy, szkolenia, doradztwo zawodowe).

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Cel: zmniejszenie liczby i dolegliwości zaburzeń życia rodzinnego osób nadużywających alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz stosowania przemocy w rodzinie.

Działania:

- 1) Udostępnianie pomocy psychologicznej i prawnej dla uzależnionych i ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy.
- 2) Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przemocy w Rodzinie.
- 3) Podjęcie wspólnych działań służb i instytucji stosujących procedury „Niebieskiej Karty” tj. Policji, GOPS, GKRPA, Sądu, Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 4) Prowadzenie działalności edukacyjnej służącej zmniejszeniu zjawiska przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholu.
- 5) Szkolenia podnoszące kompetencje osób podejmujących działania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczych i socjoterapeutycznych.

Cel: opóźnienie inicjacji alkoholowej, nikotynowej, narkotykowej oraz zmniejszanie ilości i częstotliwości sięgania po środki zmieniające świadomość.

Działania:

- 1) Wspieranie prowadzenia zajęć w świetlicach szkolnych i środowiskowych.
- 2) Dożywianie uczestników zajęć świetlicowych.
- 3) Organizacja zajęć profilaktyczno-wychowawczych oraz wypoczynku dla dzieci i młodzieży, w tym dla uczestników świetlic.
- 4) Wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego promujących zdrowy styl życia.
- 5) Realizacja szkolnych programów profilaktyki uzależnień i przeciwdziałaniu przemocy.
- 6) Prowadzenie powszechnej edukacji profilaktycznej w zakresie szkodliwości alkoholu, narkotyków, dopalaczy i innych substancji uzależniających oraz promującej zdrowy styl życia.
- 7) Szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych.
- 8) Organizowanie koncertów, wycieczek dla dzieci i młodzieży jako promocję zabawy bez środków psychoaktywnych.
- 9) Finansowanie badań i sondaży, opinii lokalnych, diagnoz i ekspertyz oceniających aktualny stan problemu uzależnień i przemocy.

- 10) Zakup specjalistycznej literatury, materiałów edukacyjnych w celu rozprowadzenia ich wśród uczniów, nauczycieli i rodziców(plakaty, ulotki, broszurki, filmy, itp.).
 - 11) Organizacja i finansowanie lub dofinansowanie różnego rodzaju zajęć, festynów, turniejów, konkursów, gier i zabaw dla dzieci i młodzieży promujących zdrowy styl życia.
 - 12) Współorganizowanie i finansowanie kampanii profilaktycznych (lokalnych i ogólnopolskich).
- 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.**

Cele: wykorzystanie oferowanych usług o charakterze profesjonalnym do realizacji zadań gminnego programu

Działania:

- 1) Współpraca z Klubem Abstynenta „Przystań” w Sieradzu
 - 2) Wspieranie szkolnych i międzyszkolnych klubów sportowych realizujących programy profilaktyczne.
 - 3) Współpraca z Komendą Powiatową Policji.
 - 4) Współpraca z Poradnią Terapii i Uzależnień w Sieradzu.
 - 5) Uzgadnianie badań lekarskich pod kątem diagnozy zespołu uzależnienia od alkoholu i narkomanii.
 - 6) Wspieranie finansowe instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych realizujących działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
- 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowania przed sądem o charakterze oskarżyciela publicznego.**

Cel: Zmniejszenie naruszeń prawa na rynku.

Działania:

- 1) Kontrola punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych pod względem stosowania reklam.
- 2) Kontrola punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych pod względem przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym, sprzedaży na kredyt i osobom poniżej 18 roku życia.
- 3) Kontrola porządku wokół punktów sprzedaży i podawania alkoholowych (zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych).
- 4) Skuteczne likwidowanie punktów sprzedaży w miejscach, gdzie notowane są przestępstwa i wykroczenia związane ze spożywaniem alkoholu.

Rozdział VI

Postanowienia końcowe

Inne działania związane z realizacją zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- 1) Bieżąca obsługa gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w tym:
 - a) posiedzenia Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - b) kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych
 - c) szkolenia członków komisji i Zespołu Interdyscyplinarnego
 - d) zakup materiałów i sprzętu do bieżącej pracy Komisji.

Rozdział VII

Zasady Finansowania Programu

1. Środki finansowe na zadania zapisane w Programie pochodzą z opłat na korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i są zapisane w dziale 851 rozdział 85154 i 85153 budżetu Gminy.
2. Wysokość środków finansowych na poszczególne fundusze określa Uchwała Budżetowa na 2017 r.
3. Wydatki związane z wynagrodzeniem członków Komisji są pokrywane z budżetu Gminy na dany rok, ze środków na finansowanie Gminnego Programu Profilaktyk i Rozwiązywania Problemów uchwalonego przez Radę Gminy. Podstawę wypłaty wynagrodzeń stanowi lista udziału w posiedzeniach komisji.
4. Z tytułu udziału w posiedzeniach i prowadzenia kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w takiej samej wysokości jak w 2013r.
5. Dla osób będących pracownikami Urzędu Gminy Sieradz i jednostek podległych urzędowi wynagrodzenie za udział w komisji nie przysługuje w przypadku, gdy posiedzenia odbywają się w godzinach pracy.
6. Upoważnia się Wójta Gminy Sieradz do dysponowania środkami finansowymi na ww. działania w oparciu o zaopiniowany preliminarz przez Gminą Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
7. Wydatkowanie środków z funduszy wymaga zaopiniowanie przez Komisję.
8. Wójt Gminy przedkłada Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji ww. Programu do końca czerwca 2018 r.